

Stan poznania chrząszczy (*Coleoptera*) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko” koło Poznania

The state of knowledge of beetles (*Coleoptera*) of the „Biedrusko” Landscape Protected Area

SZYMON KONWERSKI¹, PAWEŁ SIENKIEWICZ²

¹ Akademia Rolnicza w Szczecinie, Katedra Zoologii, ul. Doktora Judyma 20, 71-466 Szczecin, e-mail: s.konwerski@biot.ar.szczecin.pl

² Akademia Rolnicza w Poznaniu, Katedra Entomologii, ul. Dąbrowskiego 159, 60-594 Poznań, e-mail: carabus@au.poznan.pl

ABSTRACT: The complete list of the literature data on *Coleoptera* of the „Biedrusko” Landscape Protected Area is presented. Families and species of beetles known from this area are also added.

KEY WORDS: *Coleoptera*, Landscape Protected Area „Biedrusko”, military range, Western Poland.

Od 1998 roku trwają intensywne badania koleopterologiczne Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko” obejmującego większą część poligonu wojskowego na północ od Poznania. Dane dotyczące szeregu gatunków zostały już opublikowane w licznych pracach. Ze względu na przygotowywane podsumowanie dotyczące wybranych rodzin *Coleoptera* poligonu Biedrusko, uznaliśmy za stosowne zebranie wszystkich publikacji w których znajdują się dane dotyczące koleopterofauny tego terenu.

Pierwsze informacje dotyczące chrząszczy poligonu pochodzą z pracy DORNA (1919). Kolejne gatunki z miejscowości Biedrusko wykazuje MYRDZIK (1933). Autor ten podaje jeszcze 9 gatunków *Coleoptera* z Radojewa i Złotnik, jednak nie wiadomo czy stanowiska te znajdowały się na terenie poligonu.

Na podstawie aktualnych danych literaturowych (1999–2004) podajemy wykaz rodzin *Coleoptera* wraz z liczbą gatunków wykazanych z Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”. Nazewnictwo szczebla rodzinnego przyjęto za LAWRENCEM i NEWTONEM (1995).

Carabidae – 131 gatunków (SIENKIEWICZ 2001; SIENKIEWICZ, ADAMEK 2001; PAWŁOWSKI, w druku); *Histeridae* – 7 gatunków (RUTA i in. 2004a, 2004b); *Leiodidae* – 34 gatunki (JAŁOSZYŃSKI, KONWERSKI 2002b; KONWERSKI, SIENKIEWICZ, w druku); *Scydmaenidae* – 6 gatunków (JAŁOSZYŃSKI 2003); *Staphylinidae* – 1 gatunek (KONWERSKI 1999; KONWERSKI, STANIEC 2000); *Eucinetidae* – 1 gatunek (RUTA i in. 2003); *Clambidae* – 1 gatu-

nek (RUTA i in. 2003); *Scirtidae* – 8 gatunków (RUTA i in. 2003); *Elmidae* – 2 gatunki (KONWERSKI 2004); *Cleridae* – 1 gatunek (KONWERSKI, w druku); *Monotomidae* – 1 gatunek (KONWERSKI 1999); *Endomychidae* – 1 gatunek (KONWERSKI 1999); *Mycetophagidae* – 1 gatunek (KONWERSKI 1999); *Melandryidae* – 1 gatunek (KONWERSKI 1999); *Mordellidae* – 3 gatunki (KUBISZ i in. 2003); *Colydiidae* – 2 gatunki (KONWERSKI, SIENKIEWICZ 2003); *Tenebrionidae* – 2 gatunki (KONWERSKI 1999); *Oedemeridae* – 1 gatunek (KONWERSKI 1999); *Chrysomelidae* – 4 gatunki (KONWERSKI 1999; JAŁOSZYŃSKI, KONWERSKI 2001, 2002a; PRZEWOŻNY 2003); *Nemonychidae* – 2 gatunki (KONWERSKI 2002); *Anthribidae* – 3 gatunki (KONWERSKI 2002); *Attelabidae* – 13 gatunków (KONWERSKI 2002); *Brentidae* – 49 gatunków (KONWERSKI 2002); *Curculionidae* – 190 gatunków (KONWERSKI 2002).

Opublikowane dane dotyczą przeważnie gatunków rzadko spotykanych w Polsce i potwierdzają wysokie walory przyrodnicze Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko” oraz jego duże znaczenie w zachowaniu różnorodności gatunkowej *Coleoptera*.

PIŚMIENNICTWO

- DORN K. 1919: Sammelbericht aus dem Warthelager bei Posen. Ent. Jb., Leipzig, **28**: 124-133.
- JAŁOSZYŃSKI P. 2003: Materiały do poznania *Scydmaenidae* (*Coleoptera: Staphylinoidea*) Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Wiad. entomol., **22** (1): 13-24.
- JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2001: Nowe dane o występowaniu *Galeruca (Haptoscelis) melanocephala* (PONZA, 1805) (*Coleoptera: Chrysomelidae*) w Polsce. Wiad. entomol., **20** (1-2): 93.
- JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2002a: *Cassida ferruginea* GOEZÉ, 1777 i *Cassida pannonica* SUFFRIAN, 1844 (*Coleoptera: Chrysomelidae*) na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej. Wiad. entomol., **21** (1): 56.
- JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2002b: Nowe dane o występowaniu chrząszczy z plemienia *Agathidiini* (*Coleoptera: Leiodidae: Leiodinae*) na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej. Wiad. entomol., **21** (1): 11-17.
- KONWERSKI Sz. 1999: Znaczenie poligonu wojskowego w Biedrusku dla koleopterofauny. [W:] Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Ochrona owadów w Polsce u progu integracji z Unią Europejską”, Kraków 23–24 IX 1999: 29.
- KONWERSKI Sz. 2002 [in lit.]: Ryjkowcowate (*Coleoptera: Curculionoidea: Anthribidae, Rhinomaceridae, Attelabidae, Apionidae, Curculionidae*) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko” koło Poznania. Praca doktorska wykonana w Zakładzie Zoologii Systematycznej UAM w Poznaniu. 156 ss. [mscr.]
- KONWERSKI Sz. 2004: *Elmidae* (*Coleoptera*) Potoku Glinnowieckiego na terenie poligonu w Biedrusku koło Poznania. [W:] NAMİOTKO T., SYWULA T. (red.): Bioróżnorodność środowisk dna zbiorników wodnych. BEL Studio, Gdańsk-Warszawa: 62-63.

- KONWERSKI Sz. [w druku]: *Opilo pallidus* (OLIVIER, 1795). [W:] Czerwona księga zwierząt Polski, tom 2 – bezkręgowce.
- KONWERSKI Sz., SIENKIEWICZ P. 2003: Nowe stanowiska *Orthocerus clavicornis* (LINNAEUS, 1758) i *O. crassicornis* (ERICHSON, 1845) (*Coleoptera: Colydiidae*) w Polsce. Wiad. entomol., **21** (4): 246.
- KONWERSKI Sz., SIENKIEWICZ P. [w druku]: *Leiodidae (Coleoptera)* of the Biedrusko range in Western Poland. Streszczenia Fifth Symposium of Baltic Coleopterologists – Szklana Huta, Poland: 8-11 IX 2004.
- KONWERSKI Sz., STANIEC B. 2000: Nowe stanowiska *Encephalus complicans* STEPH. i *Thora-xophorus corticinus* MOTSCH. (*Coleoptera: Staphylinidae*) w Polsce. Pierwsze Sympozjum *Staphylinidae*, Rogów 10–12 XI 1999: 47-48.
- KUBISZ D., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2003: Nowe dane o rozszedleniu *Mordellidae (Coleoptera: Tenebrionoidea)* w Polsce. Acta ent. silesiana, **9–10**: 73-76.
- LAWRENCE J. F., NEWTON A. 1995: Families and subfamilies of *Coleoptera* (with selected genera, notes, references and data family-group names). [W:] PAKALUK J. & ŚLIPIŃSKI S. A. (eds.): Biology, phylogeny and classification of *Coleoptera*: papers celebrating the 80th birthday of Roy A. CROWSON. Muz. Inst. Zool. PAN, Warszawa: 779-1006.
- MYRDZIK K. 1933: Materiały do fauny chrząszczy lądowych województwa poznańskiego. Pr. Kom. Mat.-Przyr. PTPN, B, Poznań, **6**: 173-194.
- PAWŁOWSKI J. [w druku]: *Carabus clatratus (Carabidae)*. [W:] Czerwona księga zwierząt Polski, tom 2 – bezkręgowce.
- PRZEWOŻNY M. 2003: Nowe stanowisko *Cassida (Cassida) bergeali* BORDY, 1995 (*Coleoptera: Chrysomelidae: Cassidinae*) w Polsce. Roczn. Nauk. Pol. Tow. Ochr. Przyr. „Salamandra”, **7**: 209-210.
- RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2003: Nowe dane o rozmieszczeniu chrząszczy z nadrodziny *Scirtoidea* FLEMING, 1821 (*Coleoptera*) w Polsce. Wiad. entomol., **22** (1): 33-46.
- RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2004a: Nowe stanowiska gniliaków (*Coleoptera: Histeridae*) w Polsce. Część 1. *Onthophilinae – Dendrophilinae*. Wiad. entomol., **23** (1): 13-20.
- RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2004b: Nowe stanowiska gniliaków (*Coleoptera: Histeridae*) w Polsce – część 2. *Abraeinae i Saprininae*. Wiad. entomol., **23** (2): 81-88.
- SIENKIEWICZ P. 2001: The importance of the „Biedrusko” range for *Carabidae* on „Wielkopolsko-Kujawska” Lowlands. Streszczenia X European Carabidologist Meeting „How to protect or what we know about Carabid Beetles”, Tuczno, Poland, 24–27 IX 2001: 77-78.
- SIENKIEWICZ P., ADAMEK H. 2001: *Abax carinatus* (DUFTSCHMID, 1812) i *Leistus rufescens* (FABRICIUS, 1775) – nowe dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej gatunki biegaczowatych (*Coleoptera: Carabidae*). Wiad. entomol., **20** (1–2): 93-94.